

Terminologi – Penslar

Anstrykare – finns runda och ovala. Se även ytanstrykare.

Blandborst - Blandborst är en kombination av syntet- och naturborst. De längsta stråna är ofta av syntet som har god slitstyrka och de kortare av naturborst som klarar att hålla mer färg. Blandborst är särskilt populär för utomhuspenslar.

Bleck – finns i plåt, koppar, mässing, plast och rostfritt. Rostfritt dyrast men också hållbarast.

Borst – skiljer mellan naturborst, syntet och blandborst. För respektive för- och nackdelar, se utbml.

Elementpensel – vinklad pensel med kort eller långt skaft. Yrkesmålares favorit då den har mkt god åtkomlighet.

Epoxy – håller borsten på plats. Finns stora kvalitetsskillnader, europeiskt epoxy anses vara bäst.

Färginlägg – ger penseln goda möjligheter att ta upp mycket färg genom att skapa färgfickor som fylls då man doppar penseln ordentligt. Bättre färginlägg är av gummi/plast, billigare av papper eller trä som absorberar väta och sväller, kan orsaka sk blecksprängning.

Fönsterpensel – har snedskuren borst vilket underlättar åtkomlighet i hörnen av fönstret.

Förlindning – ofta av garn, men kan även vara av metall. I takt med att borsten slits ner blir penseln styvare, för att återfå ursprunglig spänst lindas förlindningen helt eller gradvis av. Få använder detta idag.

Golvackspridare – bredspackel med mohair eller mohairplysch häftad undertill. Ett mycket bra alternativ vid utläggning och färdigfinish av golvack. Riskerar ej att få blås/bubbelbildning som när roller används.

Golvackpensel kan också användas men kräver lite mer känsla. I gengäld lägger penseln på ett tjockare lager.

Hornsugga – grov naturborstblandning. Klassisk pensel för tjära och rödfärg.

Häftor/spikar – fäster blecket i skaftet. Viktigt att de tränger in djupt så inte delarna lossnar.

Jet-strykare – målardyna i syntetplysch, försedd med handtag. Används då man önskar släta lackfärgsytor, exvis skåpsluckor, fernissa/klarlackarbeten. Används i direkt samband med rollning med exvis filt/superslät-rulle.

Klisterpensel – ofta med ren syntetborst. För tapetklister (där roller ofta är att föredra) eller kvastning med lasyrfärg.

Lackpensel – flat pensel, mkt omtyckt av konsument såväl som yrkesmålare. Goda kvaliteter har tjockare bleck vilket gör att den kan ta upp mycket färg. Billigare lackpenslar har ofta tunnare bleck vilket gör att de är mer lika moddlare, lägger alltså inte på tillräckligt mycket färg. Exvis penselset-lackpenslar, bör ej användas som enda pensel vid lackarbeten där bästa resultat önskas.

Lackstrykare – finporig skumplast med handtag. Används särskilt av båtfolk vid fernissarbeten, ger mycket slät yta, kräver jämnt underlag, perfekt för den sista strykningen. Fernissa eller klarlack läggs på tunt med lackpensel först.

Lutpensel – ofta med nylonborst som är okänslig för lutens påverkan. Har rostfritt (eller plastgjutet) bleck eftersom luten gör annars att pensel rostar sönder. Lut ska ej användas tillsammans med naturborst.

Moddlare – tunn flatpensel. Används för att få bra ytfinish. Proffsen rullar ofta lackfärg med filtrulle och efterslätar med bred moddlare. Enklare moddlare används för bättringsarbeten etc pga lågt pris.

Målarvante – syntetisk väv täcker vantens utsida. Mycket tidsbesparande vid ex vis staketmålning, rör, trånga utrymmen etc. Ska helst utföras på släta ytor.

Naturborst – Borsten kommer från kinesiska svin. Kvaliteten varierar stort liksom priserna. Naturborstens främsta egenskap är att den klarar att hålla mycket färg, även tunna färger typ olja och liknande. Denna egenskap gör att penseln lämpar sig bra för horisontell målning eftersom den inte droppar så mycket. Ligger på tjocka lager färg med god utslätning. Därför är den måleriets favorit. Den är svårare att hålla ren och naturborst trivs inte med vatten, då den vill svälla och kan spreta. Detta gäller främst naturborst av lägre kvalitet. Naturborst finns i svart, ljus och grå borst, alla med olika kvaliteter. Dessutom avgör man borstens kvalitet genom andelen fullängdsstrån där 90-tops är högsta värde. Detta innebär att 90% av stråna går ända ut i toppen på penseln.

Ovalpenslar – används vid fönsterarbeten, lister etc. Fördel att den håller mer färg än motsvarande bredd på lackpensel pga att den är tjockare. Av många ansedd som två penslar i en eftersom man kan arbeta med två bredder.

Penselset – samling, ofta lackpenslar (moddlare) som köps pga lågt pris. Fungerar utmärkt till bättringsarbeten, grundmålningar där inte finishen är avgörande, etc. Tyvärr används dessa penslar ofta felaktigt med sämre slutresultat som följd.

Penseltvätt – bör användas då penseln ska tvättas helt ren. OBS, ska ej förväxlas med målartvätt som förstör naturborst!

Plafondpenslar – för utomhusbruk. Breda och tjocka flata penslar som håller mycket färg.

Plastpåse – utmärkt vid kortare målningsuppehåll. Vira runt penseln ordentligt, så ingen luft kommer in. Vänd påsen ut-och-in så inte påsens tryck färgar av sig på måleriverktygen.

Plåtslagarpensel – speciell borst som lägger på ett bra färglager på plan yta. Ska kunna förlängas, används med förlängningsskaft.

Rundpensel – används ofta till fönsterarbeten. Har stor fördel då man sparmålar eftersom den ger en jämn kant då man vrider penseln samtidigt som man målar.

Slaskpensel – lång elementpensel, ofta 70mm bredd. Proffsens allroundpensel nr 1.

Spardyna – hjulförsedd platta med handtag. Används för enklare kantmålning.

Spröjspensel – rundpensel med formstött eller formklippt huvud. Används för att måla spröjs eller andra tunna detaljer.

Stickpensel – kort elementpensel i 25, 35 eller 50mm bredd. Kallas ibland ögonbryns pensel.

Syntetborst – Det finns främst tre olika typer, polyester, polyamid (nylon) och PP (polypropylén). Generellt kan man säga att nylon har dubbel slitstyrka jämfört med polyester. Polyester behåller dock målningsegenskaperna bättre än nylon. PP är ett enklare borstmaterial. De bästa sorterna försöker efterlikna naturborstens utseende och utstrykningsegenskaper. Är mycket slitstarkare än naturborsten upp till 5ggr. Klarar vattenkontakt betydligt bättre. Det forskas ständigt på att ta fram nya sorter som har bättre färgupptagnings- och utslättningsförmåga.

Träljepensel – ofta billig pensel i syntet eller blandborst. Ren naturborst, exvis Kombipenseln passar bäst för detta.

Tvättpensel – Finns i olika varianter. För in- eller utvändig rengöring. Utvändig variant ska vara förlängningsbar och ha grov, slitstark borst som tål kemikalier.

Ytanstrykare – se plafondpenslar.